

TITTAMARI MARTTINEN

Kaupungin paras villihevonen

TITTAMARI MARTTINEN

Kaupungin paras villihevonen

 KIDS

Tittamari Marttinen

Kaupungin paras villihevonen

SAGA Egmont

Kaupungin paras villihevonen

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2005, 2022 Tittamari Marttinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728046838

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Tervetuloa Finnairin vuorolle AY 123 Helsinkiin

Vihdoinkin lentokoneessa!

Eero Hepolinna hirnahti tyytyväisenä, oikaisi koipensa ja otti tuolissaan paremman asennon. Sikäli kuin niissä tamineissa pystyi parempaa asentoa ottamaan. Hän oli lähtiessään lainannut hätäpäissään Riku-vaarin vaatekaapista isot farkkuhaalarit ja mustan, kireän pikkutakin. Jalassa hänellä ei ollut muuta kuin hevosenkengät. Nepä olivatkin upeat, kiiltävät kengät, sillä hänet oli aivan äskettäin kengitetty. Uusilla kengillä kelpasi kävellä.

Eero oli siepannut myös lierihatun harjansa suojaksi, sillä häntä nolotti, kun hän ei ollut lähtiessä hoksannut käydä parturissa. Hän oli lentokentän peilissä nähnyt kuvajaisensa, ja harja oli kesän aikana kasvanut aikamoiseksi pehkoksi. Koneessa Eero oli riisunut hatun päästään ja heittänyt sen tavarahyllylle reppunsa viereen. Yksi laukku matkusti vielä koneen ruumassa.

Kovin kummia tavaroita Eero ei välittänyt kuljetella mukanaan. Hän oli matkalla kaupunkiin, eikä mihin tahansa vaan peräti pääkaupunkiin, aloittamaan uutta elämää. Äiti tosin oli varma, että Eero kyllä palaisi kotiseudulleen, tuntureille. Eero itse ei ollut asiasta yhtä varma. Onneksi äiti ymmärsi, että välillä Eeroon iski vapaudenkaipuu. Äiti oli antanut hänen ravata varsasta saakka omilla teillään.

Eerolla oli ikävä myös Riku-vaaria sekä ystäväänsä Vilmaa, saman tunturin kupeessa syntynyttä virkeää tammaa. Vilma oli aina nauranut hänen haaveilleen eikä suostunut edes harkitsemaan, että lähtisi hänen mukaansa.

Lentoemännät jakelivat matkustajille aamiaistarjottimia. Eerokin sai omansa. Hän repäisi hampaillaan muovin halki tarjottimen ympäriltä ja kurkisteli innokkaasti kuppeihin. Mmmm... Sämpylä oli herkullinen vaikka olikin surkean pieni. Porkkanaraastetta kelpasi rouskutella. Tuoremehun hän siemaisi yhdellä kulauksella. Lentoemäntä tuli kyselemään, saisiko olla kahvia tai teetä.

Kotona äiti ja Riku-vaari hörppivät kahvia niin hanakasti, että välillä näytti siltä kuin he olisivat kilpailleet siitä, kumpi ehtii päivän aikana juoda enemmän. Eero ei ollut päässyt kahvin makuun. Ei edes maidon ja sokerin kanssa. Hän ravisteli epävarmasti päätään ja harjaansa.

- Entä jotain muuta, Fantaa tai Pepsiä? lentoemäntä kyseli.

- Pepsiä, Eero toisti, sana kuulosti hauskalta, ja hän sai eteensä lasillisen poreilevaa juomaa.

Lentoemännän mentyä hän maistoi lasistaan. Tätä vieraat joivat tunturihotellissakin. Hän oli aina ihmetellyt, mikä sai juoman poreilemaan ihan itsestään. Pepsi poltteli kitalakea ja nielua. Hän alkoi pärskiä. Pepsiä roiskui ympäriinsä.

Kyllä Eeroa nolotti! Hän kuivaili pisaroita lautasliinalla ikkunasta ja penkin käsinojilta. Käytävän toisella puolella istuva poika tuijotti häntä uteliaana.

- Etkö sinä tykkää limpparista? poika kysyi.

- En, Eero tunnusti.

- Miksi tilasit sitä? poika kysyi.

- Väärinkäsitys, Eero selitti kohteliaasti. - En tiennyt, mitä se on.

Hän katsoi kiinnostuneena lehteä, joka pojalla oli kädessään. Poika oli saanut sen lentoemännältä. Poika huomasi Eeron kiinnostuksen ja kysyi, halusiko Eero lukea sarjakuvia.

- Tuo on tosi hyvä juttu, lue se, poika osoitti sormellaan sivua, jossa merimiespukuinen anka ajeli punaisella autollaan liikeneruuhkassa. Muut autoilijat heristelivät nyrkkejään ja toittivat torviaan. Olikohan kaupungissa aina tuollaista?

Eero selaili lehteä.

- Et sinä lue, sinä vain selaillet, poika huomautti.

- En malta keskittyä, Eero valitti. - En ole koskaan ennen lentänyt.

- Etkö? poika kysyi hämmästyneenä.

- En, Eero sanoi. Eiväthän hevoset yleensä lentäneet. Paitsi siivekkäät Pegasokset, mutta ne olivatkin tarueläimiä.

- Minä olen lentänyt ainakin kaksikymmentä kertaa, poika sanoi.

- No, te ihmiset olette liikkuvaisempia, Eero sanoi. - Vaikka olen minäkin alun perin kaukaa kotoisin. Toiselta puolelta maapalloa. Suonissani virtaa preerioiden villihevosten veri. Osa serkuistani asuu Siperian aroilla. Äiti tosin muutti Muonioon jo ennen minun syntymääni.

Eerolla oli sukua ja ystäviä vähän joka puolella. Itse hän oli asunut koko elämänsä tuntureilla ja työskennellyt monta kesää hotellissa. Sinne matkusti ihmisiä kaikista maailman kolkista. Nuoria ja vanhoja. Vaaleita kuin viili ja tummia kuin piparkakut. Vieraat, joita hän opasti, palasivat viikon tai kahden kuluttua kotiinsa. Yleensä kaupunkiin. Eero halusi ottaa selvää, millaiseen paikkaan heillä oli kiire.

- On aika epätavallista, että hevonen matkustaa lentämällä, Eero huomautti vielä.

- Sitä minä ajattelin, poika sanoi.

- Olen juossut tuntureilla lapsesta saakka, Eero kertoi. -
Onhan se ollut kivaa. Olen saanut retkeillä vaarin kanssa.
Riku-vaari asui pitkään Meksikossa, mutta äiti houkutteli
vaarin kerran Muonioon, ja sille tielleen sekin jäi. Vaari
ihastui Lapin luontoon, vaellusretkiin ja yöttömään yöhön.
Onneksi ihastui, sillä äidillä olisi ollut aika urakka
paimentaa minua yksin. Nyt olen ravannut kaikki
tunturipolut tuhanteen kertaan, ja siksi haluan kokeilla
elämää kaupungissa.

- Osaatko sinä lukea? poika kysyi.

- Totta kai, Eero kehuskeli.

- Missä opit? poika tenttasi.

- Vaari opetti. Kävin joka aamu tunturihotellin aulassa
lukemassa päivän lehdet.

Eero ojensi sarjakuvat pojalle.

- Juuri nyt minua ei huvita lukea. Vatsassa ravaa
muurahaisia. Siltä se ainakin tuntuu. Yleensä en syö
muurahaisia, niistä saa mahan kipeäksi.

- Minusta lukeminen on hurjan vaikeaa, poika sanoi. -
Kirjaimet vilisevät silmissä ja heittävät kuperkeikkaa.
Tykkään katsella kuvia. Leikkaan kaikkien skeittaajien ja
jalkapalloilijoiden kuvat lehdestä ja liimaan vihkooni. Käyn
joskus itsekin skeittaamassa yhdessä puistossa.

- Kaupungissa on siis puistoja, Eero totesi. - Mitä se
skeittailu oikein on?

- Tehdään temppuja rullalaudalla, poika sanoi. -
Tunnetko flipin ja ollien?

- Keitä ne ovat? Eero hämmentyi.

- Ne ovat skeittitemppuja, poika selitti. - Lauta nousee
tasamaalta hyppyyn ja pyörähtää ilmassa ympäri. Etkö ole
ennen ollut pääkaupungissa?

- En, Eero tunnusti.

- Onko sinusta kivaa mennä sinne? poika kysyi.

- Kyllä kai. Ei minua kukaan sinne pakota, Eero selitti.

He esittäytyivät: poika oli Tapio ja Eero oli Eero.

Tapio kysyi, kenen luo Eero oli menossa. Olipa tarkka poika! Että keksikin kysyä sitä! Ei Eero ollut menossa kenenkään luokse käymään. Hän aikoi muuttaa Helsinkiin pysyvästi.

- Missä sinun kotisi sitten on? Tapio kysyi.

- En tiedä vielä, Eero sanoi.

Kapteeni ilmoitti, miten korkealla lennettiin ja millainen ilma pääkaupungissa oli. Puhe meni Eerolta ohi korvien. Hän katseli Tapiota. Hänellä oli edessään elävä esimerkki kaupunkilaisesta. Tapio näytti aika samanlaiselta kuin pojat maalla. Hintelä kaveri, jolla oli rispaantuneet housunlahkeet ja joka puhui paljon. Ehkä kaupunki ei olisi kovinkaan erilainen paikka kuin tunturit?

Kone laskeutui. Eerosta oli hauskaa päästä maan pinnalle. Hän otti reppunsa ja hattunsa.

- Kiitos käynnistä, lentoemäntä kiitteli häntä lähtiessä.

- Ei kestä, Eero sanoi hämillään. - Näkemiin.

- Ja hyvää paluumatkaa, hän toivotti varmuuden vuoksi.

Silloin kaikki lentoemännät nauroivat ja sanoivat, että nyt he kyllä pääsisivät kotiin.

Nekin asuvat täällä, Eero päätteli, ja hänestä tuntui yhä mukavammalta, että oli tullut lähteneeksi kaupunkiin.

Löytötavarana vai hukkateillä?

Eero istui odottamassa matkalaukkuaan.

Mustalla hihnalla hänen edessään pyöri lukuisia matkalaukkuja, mutta hänen omaansa ei näkynyt. Laukkuja oli myös aseteltu lattialle hihnan viereen. Missä ihmeessä niiden omistajat olivat?

Matkustajat näyttivät kärsimättömiltä. Joku tiesi, että matkatavaroiden toimituksessa oli hämminkiä. Espanjasta palaavien laukut olivat lentäneet Norjaan ja Ruotsista tulevien laukut jääneet jonnekin matkan varrelle.

Pitikin sattua juuri tänään, Eero ajatteli. Hän silmäili laukkuja. Mitäpä jos nappaisi jonkun niistä käteensä ja lähtisi odottamaan bussia? Hyvällä onnella siinä olisi ainakin vaatteita, makuupussi, matkaradio ja peili. Ei sittenkään. Joku toinen joutuisi silloin odottelemaan turhaan omaa laukkuaan.

Eero nojasi seinään, vetäisi hatun turvalleen ja päätti vähän mietiskellä. Hän mietti, mitä tahtois tehdä kaupungissa. Vapauden tunne oli huimaava. Hän saattoi lähteä minne tahansa.

Hänen ei ollut tarkoitus nukahtaa. Kotoa lähtiessä yöunet olivat kyllä jääneet lyhyiksi, matka oli jännittänyt häntä.

Eero uneksi laukkaavansa töyssyisellä maantiellä, hän veti perässään rämiseviä ja kolisevia karryjä... ei, ei hän vetänytkään karryjä, hän oli kiivennyt karryille istumaan, ja karryt kiitivät omia aikojaan pitkin möykkyistä tietä. Rikivaari istui hänen vieressään ja hirnui rehevästi.

- Sinähän meille lystit järjestit, vaari tokaisi.

Ei Eero sittenkään ollut töyssyisellä maantiellä. Kärryt liukuivat tasaisesti pitkin kiiltäviä lattioita.

Unifilmin vaari hävisi ja Eeron mieltä kirpasi ikävä. Koti-ikäväkö? Nyt jo!

Jossain kolahti ovi, jossain kilahti kello. Kiihtyneet äänet keskustelivat:

- Hevonen! Mistä se tänne putkahti?

- Tuolla se oli matkalaukkujen seassa. Joku on kipannut sen vahingossa väärään paikkaan.

Eero avasi silmänsä. Hän oli pienessä huoneessa, joka oli täynnä laukuja. Lentokenttävirikailijoita parveili hänen ympärillään.

- Onko hevonen menossa eläinlääketieteen laitokselle?

- Ei sinne tänään pitäisi olla kuljetuksia.

- Minne me tämä kärrätään? Makkaratehtaalleko?

- EI! Eero mylväisi. - Ette kärrää minua makkaratehtaalle!

Hän nousi istumaan. Lentokenttävirikailijat pitelivät häntä aloillaan. Hän huomasi rimpuilevansa isoilla metallikärryillä. Hänen ympärillään oli suksipusseja, vauvanvaunuja, kissankoreja ja muita muhkuraisia nyssäköitä. Hänen kylkeensä oli tarttunut tarralappu, jossa luki: FRAGILE. SÄRKYVÄÄ. KÄSITELTÄVÄ VAROEN.

- Ettekö te osaa lukea! Eero pillastui virikailijoille. - Minä olen kunniallinen hevoskansalainen, olen tullut tänne rehellisin aikein, ja minulla on matkalippu kuten muillakin matkustajilla. En siedä, että minua käsitellään kuin väärään paikkaan joutunutta matkatavaraa.

- Anteeksi, yksi virikailijoista sanoi. - Puhe makkaratehtaasta oli pilaa. Huono vitsi. Me emme vain tiedä, mitä sinun kansasi pitää tehdä. Tullaanko sinut hakemaan vai pitääkö tilata kuljetus?

- Minä menen omin kavioiden minne sitten menenkin, Eero sanoi ja nousi arvokkaasti seisomaan. - Tai sitten ajan bussilla.

Eero korskahteli. Kaikkea sitä sai kuulla!

- Mistä sinä tulet? Ulkomailtako? Meidän täytyy tarkistaa, ettei sinua ole määrätty karanteeniin, virkailija jatkoi.

- Ainakin hevonen puhuu selvää suomea, toinen virkailija huomautti.

- Minä olen syntynyt Suomessa, Eero sanoi. - Muoniossa.

- Entä rokotukset? toinen virkailija kysyi.

- Mitä niistä? Eero kysyi.

- Ovatko ne kunnossa?

- Muonion eläinlääkäri on antanut minulle kaikki samat rokotukset kuin muillekin, Eero viskoi ylpeästi harjaansa.

Virkailijat näyttivät huojentuneilta.

- Minun laukkuni on kateissa, Eero muisti.

Virkailijat kävivät huolellisesti läpi joka ikisen nyssäkän, mutta yksikään niistä ei ollut Eeron.

- Tämä ei taida olla hyvä enne, Eero puhisi. Virkailijat pyysivät häntä kertomaan nimensä ja osoitteensa, jotta he voisivat toimittaa matkalaukun jälkikäteen.

Nimensä Eero toki muisti, mutta osoitteen kanssa ei ollut yhtä helppoa. Hänelle tuli orpo olo kun hän ajatteli, ettei hänellä ollut kaupungissa minkäänlaista olinpaikkaa. Hän oli pohtivinaan kovasti ja tunnusti sitten, ettei muistanut osoitettaan.

- Asut varmaan jossain hotellissa? Laitetaanko Klaus Kurki? Vai Torni? virkailijat arvuuttelivat avuliaina.

- Laitetaan Torni, Eero päätti. - Se kuulostaa hyvältä.

Hän voisi käydä siellä kysymässä laukkuaan, vaikka ei muuttaisikaan sinne. Torni kuulosti hyvältä siksikin, että hän piti kovasti korkeista paikoista. Tornista näkisi ainakin puoli kaupunkia, jos ei enemmänkin.

Eero oli jo kopsuttelemassa ulos huoneesta, kun hengästynyt viiksekäs mieshenkilö ryntäsi sisään.

- Onko täällä pillastunut hevonen? mies vaati saada tietää. - Minä kuulin käytävälle hevosen hirnuntaa!

- Se olin minä, Eero myönsi arvokkaasti, - mutta asia oli väärinkäsitys.

- Ei suinkaan, se ei voi olla väärinkäsitys, rakas hevonen. Minä olen odottanut sinua, ja nyt sinä olet saapunut, mies sanoi ja syleili Eeroa.

- Meitä ei ole esitelty, Eero sanoi epäluuloisena.

- Tunnetko sinä tämän miehen? virkailija kysyi Eerolta. - Onko hän tullut noutamaan sinua?

- Ei, Eero sanoi tiukasti. - Minähän sanoin, että menen omin kavioin. En ole koskaan nähnytkään häntä.

- Mutta minä TARVITSEN hevosen, mies intti kuin pikkulapsi, tutki vaivihkaa Eeron hampaita ja kavioita, nostipa silmäluomeakin ja kurkisti sen alle.

- Mihin? Eero ei kyennyt peittelemään uteliaisuuttaan. Ehkä kaupungissa oli hurjan hevosrakkaita ihmisiä. Sellaisia, jotka ihan villiintyivät nähdessään hevosen.

- Lännenselviin, mies kuiskasi niin että hänen vahatut viiksensä värähtivät. - Minä olen elokuvaohjaaja Roope Rustiikki. Olen jo pidempään haaveillut aidon länkkärikuvaamisesta. Kuvitelkaa, supisuomalainen lännenfilmi!

- Mistä te taiotte tänne kaktukset ja saluunat? yksi virkailijoista kysyi kiinnostuneena.

- Sehän on pelkkää rekvisiittaa! Aina se jotenkin järjestyy. Tapahtumat ovat tärkeimmät. Pyssyjen paukuttelua! Rodeota! Korttihuijareita, seriffejä, kauniita naisia - ja ennen kaikkea hurjia hevosia! Roope Rustiikki intoili. - Siitä tulee mahtavaa!

Eero muisti joskus katselleensa vanhoja länkkäreitä hotellin aulassa. Miehet olivat ratsastaneet vikuroivilla

villihevosilla niin pitkään, että niistä oli lopulta puhti poissa.

Eero ravisti päätään.

- Valitan, hän sanoi Roopelle. - En millään ehdi käydä kuvauksissa.

- Se olisi mahtava tilaisuus komealle nuorelle orille, Roope huomautti.

- Voinhan minä tuumata asiaa, Eero lupasi.

- Tuumaa rauhassa, Roope myöntyi. - Ei minullakaan ole filmille vielä rahoitusta. Mutta innostuin kovasti, kun näin sinut. Harvoin näkee noin upeaa hevosta ilmielävänä!

- Kiitos, Eero paljasti hymyillessään kaikki hampaansa. Kehut tuntuivat aina yhtä hyvältä.

Hän hyvästeli lentokenttävirkeilijät ja elokuvaohjaajan ja lähti odottelemaan kaupunkiin menevää bussia.

Kerrostalojen karuselli

- Miksi sinulla on tuollaiset kengät? Tapio kysyi.

Eerosta oli hauska yhteensattuma, että Tapio oli astellut hänen perässään samaan bussiin. Sinne tulivat myös Tapion äiti ja isä. Hekin olivat joutuneet odottelemaan laukkujaan pitkään, mutta onnistuneet lopulta löytämään ne. Kaikilla oli selässä isot rinkat.

- Nämä ovat... ihan tavalliset kengät, Eero sanoi.

- Ovatko ne muotia siellä tuntuureilla? Tapio kysyi.

- Muotia? Eero ihmetteli.

- Uutta ja suosittua, Tapio selitti.

- Eiväthän kengät ole mikään uusi keksintö, Eero sanoi. -
Mutta suositut ne kyllä ovat. Ilman niitä on hankala kävellä.

- Niistä voi tulla muotia täälläkin, Tapio ennusti.

- Niinpä, Eero sanoi tyytyväisenä. - Mutta ne pitää vaihtaa kuuden viikon välein. Ne näet kuluvat käytössä.

- Ihmisten ei kyllä tarvitse ostaa uusia niin usein, Tapio arveli.

Tapio pyysi Eeroa nostamaan kaviota, että näkisi kengänpohjatkin.

- Jos noilla astuu jonkun varpaille, se varmaan sattuu kamalasti, Tapio sanoi.

Eero huomasi, että Tapiolla oli hyvä tekniikka: jos poika halusi tietää jotain, hän kysyi sitä. Eero päätti käyttää samaa kikkaa. Hän vilkaisi Tapion kenkiä ja huomasi aika hassun jutun.

- Miksi sinulla on toisessa jalassa vihreä sukka ja toisessa keltainen? Eero kysyi.

- En löytänyt laukusta kahta samanlaista sukkaa, Tapio nauroi. - Meillä oli lomalla koko ajan kiire. Uimaan ja syömään ja hiihtämään. Välillä tuntui, että sukat pyörivät jaloissa.

Eero ei osannut kuvitella, miltä sukkien pyöriminen voisi tuntua.

- Missä te muuten hiihditte? Eero kysyi.

- Hiihtoputkessa, Tapio sanoi. - Sen takia me matkustettiin tuntureille. Isä on hulluna hiihtämiseen. Se haluaa hiihtää kesälläkin.

Eero puolestaan ei harrastanut hiihtämistä. Oli sitä joskus tullut kokeiltua, mutta ei se ollut hänen lajinsa. Sukset olivat liukkaat. Alamäessä hän ei pysynyt kunnolla pystyssä. Eikä muuten ylämäessäkään.

Eero tarpoi mieluummin lumessa. Hänestä oli hauskaa laukata umpihangessa. Se oli varsinainen kestävyyslaji.

Kumma, että kaikkien mielestä tuntureilla kasvaneen villihevoson piti osata hiihtää. Eeron mielestä ainoa siedettävä talvilaji oli pulkkailu. Loimi vain niskaan ja pulkka alle. Tai Riku-vaarin nikkaroima rattikelkka. Ja sitten mentiin.

Eero katsoi bussin ikkunasta ulos. Kyllä taloja oli paljon! Ja ne olivat korkeita! Olivatko asukkaat rakentaneet ne itse?

- Nuo ovat kerrostaloja, Tapio nauroi. - Niissä asuu kymmeniä ihmisiä. Tai jopa satoja. Eivät asukkaat ole itse rakentaneet mitään, ne vain asuvat huoneissaan ja maksavat niistä vuokraa.

- Pitääkö asumisesta maksaa? Eero kysyi huolestuneena.

Sitä hän ei ollut tullut ajatelleeksi. Kotipuolella hän ei maksanut kenellekään mitään. Paitsi kauppauton kuljettajalle, jolta hän kävi ostamassa porkkanoita silloin, jos oman pellon sato oli jäänyt turhan pieneksi.